

DIDACTISCHE BUNDEL

WATER- EN KLIMAATPROJECT VOOR KINDEREN VAN 6 TOT 12 JAAR

MOVING WATER ON TOUR

*Water is de moeder van de natuur.
Watervervuiling kan schadelijk zijn
voor mens en dier, het kan zelfs dodelijk zijn.
Educatie kan nooit te vroeg beginnen.
Het waterspel kan een stimulans zijn
voor een permanente educatie
van jonge kinderen
en het kan een toegevoegde waarde zijn
voor musea, culturele centra, kunstinitiatieven ...*

*Koen Bovée
Architect en scenograaf*

Griet Baeyens
Koen Bovée
Hannes Panchabhikesan
Werkgroep Moving Water
februari 2022

Inhoud

Inhoud	1
Wat is Moving Water?.....	2
Hoe bereid je je bezoek voor?.....	3
Draaiboek bezoek met leerlingen	4
Workshops*	8
Extra in de koffer	11
Paneel: Ontspanning	13
Paneel: Klimaat en weer.....	19
Paneel: Waterbehoefte voor de mens	25
Paneel: Plastic soep	31
Paneel: Vervuiling.....	37
Paneel: Bedreiging voor dieren	43
Paneel: Toekomst	49
Paneel: De kleine activist.....	55
Bijlage: Diploma.....	60

Met dank aan

Wat is Moving Water?

In de installatie *'Moving Water on Tour'* wil Griet Baeyens ons de ogen openen en wijzen op de impact van de water-, het klimaat- en de milieuproblematiek in alle continenten. Deze artistieke en educatieve installatie bestaat uit 96 kunstwerkjes op witte plastic bakjes.

De kunstwerkjes zijn ambivalent. Er is een paradox tussen de schoonheid van de kleuren, de afbeeldingen en het onderwerp aan de ene kant en de lelijkheid van het plastic, de vervuiling en het ecologisch afval aan de andere kant. Het is iets waartoe jonge kinderen zullen worden aangetrokken, maar tegelijkertijd heeft het iets onnatuurlijks: chemie versus natuur.

De tentoonstelling bestaat uit 8 thema's:

- Ontspanning
- Vervuiling
- Waterbehoeften voor de mens
- Bedreiging voor dieren
- Weer en klimaat
- Plastic soep
- Toekomst
- De kleine activist

Hoe bereid je je bezoek voor?

- Verken zelf de tentoonstelling

Het spreekt voor zich dat je, vooraleer met het project te beginnen, even zelf gaat exploreren wat er allemaal kan gedaan worden met je bezoekende klas of groep.

Het is een uitgebreid pakket met verschillende thema's die niet persé allemaal moeten of kunnen besproken worden. Het voornaamste is dat je er enkele uitkiest waarbij je echt diepgaand kan in gaan op de gestelde problematiek. Bekijk zelf eens alle kunstwerkjes op de tentoonstelling of in de bundel, en kijk welke thema's je het meest aanspreken.

- Bekijk de introductiefilm voor leerkrachten

- Lees de didactische bundel

Je kan best eerst je goed verdiepen in deze interessante materie. Je weet er ongetwijfeld al veel over, maar hoe kan je het naar de kinderen brengen?

Hoe kunnen we voor de toekomst voor elk kind een GO inplanten om zelf aan de slag te gaan, om in te zien dat het NU nodig is, om ze te laten voelen DOE NU MEE en ze niet te laten meeslepen in de NO GO van grote bekken en stoere prietpraat rondom hen.

- Bepaal thema('s)

Kies een thema dat je klas aankan.

De thema's die je uitkiest zijn beknopt beschreven in deze handleiding.

- Zoek extra informatie op

Meer informatie vind je natuurlijk ook op het internet.

- Informeer je over extra (facultatieve) mogelijkheden

Bij de tentoonstelling vind je de Moving Water kist. Deze bevat:

- Milieuspel van de Europese gemeenschap
- Voorbeeld van Caldermobiel
- Voorbeeld van Kunstboek

Sommige centra die dit project tentoonstellen bieden workshops aan:

- Workshop Caldermobiel
- Workshop Kunstboek

- Breng mee

Laat de kinderen volgend materiaal meenemen (of voorzie het zelf):

- Harde kaft
- Pennenzak met potlood, kleurpotloden, gom en scherper
- Een gezellig kussen om op te zitten

Draaiboek bezoek met leerlingen

- **Introductiefilm voor kinderen**

Bekijk de introductiefilm: je maakt kennis met het project en het waardevolle van de natuur.

- **Bezoek de tentoonstelling**

Laat de kinderen even los op de tentoonstelling (niet geleid). Laat ze indrukken opdoen.

- **Bespreking kunstwerkjes met magneetwoorden/letters**

De kinderen nemen plaats voor de 2 kubussen.

Er zijn 8 thema 's.

Aan de zijkant vind je de naam van het thema, gekoppeld aan een kleurenstrip onder de titel.

Dezelfde kleurenstrip vind je aan het magneetwoord en de magneetdoos.

De leerkracht deelt de magneten uit die horen bij het thema.

- Leg de bijhorende magneten van een thema open op een tafel.
 - Voor groep 6/8 zijn dit houten magneetwoorden
 - Voor groep 9/12 is dit de letterbak
- Elk kind wijst een kunstwerkje aan dat hun aandacht trekt en zoekt vervolgens het juiste woord uit de magneten. Als leerkracht kan je hierbij een handje helpen door hier en daar een tip te geven.
- De kinderen brengen het woord aan op de magneetstrip onder het kunstwerk.
- De leerkracht of begeleider begint met de bespreking en het verhaal dat de verschillende problemen rond water en klimaat op de kunstwerkjes weergeeft. De bewustwording bij de kinderen is hierbij de belangrijkste doelstelling.

Twee voorbeelden:

- **Toekomst, kunstwerk 1: “Plastic soep is troep”**

De kinderen beschrijven wat ze zien.

Laat ze vertellen over de rotzooi die ze in de zee of in de beek hebben zien drijven.

Licht kort de problematiek toe van de plastic soep. Je kan ook verwijzen naar het paneel Plastic soep; daar zie je veel voorbeelden hoe het beter kan.

- **Waterbehoefte voor de mens, kunstwerk 5: “Groenten op mijn kop naar Arcimboldo”**

De kinderen beschrijven wat ze zien.

Vraag hen wat dit kunstwerk te maken heeft met water.

Leg hen uit dat groenten en fruit voor het grootste deel uit water bestaat.

Vergeet ook niet te zeggen dat *Arcimboldo* een Italiaanse kunstenaar is (uit de 16de eeuw) die zeer creatief omsprong met het schilderen van groenten. Het is en blijft natuurlijk nog altijd een kunstproject ;).

Vervolgens kan de vraag komen: “waarom ons lichaam zoveel water nodig heeft om te overleven, net zoals groenten” en “waar kunnen we het allemaal vandaan halen?”

Net daarom is water zo noodzakelijk... En zo ben je weer vertrokken in een nieuw verhaal.

Jij kent je groep het best. Je kan als begeleider zelf kiezen hoe je de magneten en verhalen combineert, wees creatief.

- **Eindig met paneel: De kleine activist**

Op het paneel “De kleine activist” wordt duidelijk aangetoond dat kunstenaars hun ongenoegen uiten met betrekking tot de milieuproblemen op onze planeet. Het is dringend en hoog tijd om in actie schieten! We noemen dit activistische kunst. De geselecteerde kunstenaars uiten dit door een kunstwerk op de muur te schilderen, zodat voorbijgangers deze boodschap zien en zo geprikkeld worden om erover na te denken.

Maar dat is niet genoeg. Nu gaan we de kinderen warm maken om zelf na te denken over een bepaald probleem dat hun het meest aanspreekt!

Ze tekenen en kleuren een postkaart met een duidelijke boodschap en deponeren de afgewerkte kaart in het postbusje op het paneel.

Vraag aan de organisator wat er met de kaartjes gebeurt. De kaartjes kan je achteraf ophalen bij de organisator.

Wat is activistische kunst?

Protestkunst is een brede term die verwijst naar creatieve werken die geproduceerd worden door activisten en sociale bewegingen. Sociale bewegingen produceren werken zoals de borden, spandoeken, posters en andere gedrukte materialen die worden gebruikt om een bepaalde oorzaak of boodschap over te brengen.

• Quiz

Afsluiten kan door deze (of andere) vragen te stellen in quizvorm.

Jij bent een superheld die het klimaat beschermt. Wat is je favoriete voertuig?

- Een elektrische auto
- Een motor op benzine
- Een locomotief op kolen

Wat doe je als je klaar bent op de computer?

- Ik laat de computer aanstaan
- Ik laat de computer aanstaan, maar zet het scherm uit
- Ik zet de computer en het scherm uit

Waarom hebben sommige producten een energielabel?

- Het energielabel helpt je bij het vergelijken welke producten meer of minder energie verbruiken
- Het energielabel geeft de prijs van het product weer
- Het energielabel geeft aan hoe het product aangesloten kan worden

Je gaat naar een vriend aan de andere kant van de stad. Wat is de "groenste" manier om daar te komen?

- Met de auto
- Op de fiets
- Met het openbaar vervoer

Je kunt op allerlei manieren thuis energie besparen. Wat helpt NIET om energie te besparen?

- Je huis goed isoleren tegen de kou
- Energiezuinige lampen gebruiken
- In de winter de verwarming hoger zetten, zodat je binnenshuis alleen maar een T-shirt aan hoeft te trekken

Welk van de volgende producten heeft geen energielabel?

- Televisie
- Koelkast
- Stoel

Als je een blikje recycleert in plaats van een nieuw te maken, hoeveel energie bespaar je dan?

- 20%
- 50%
- 90%

Hoe kan je je eetgewoonten veranderen om de klimaatverandering af te remmen?

- Meer voedsel eten dat is geproduceerd in warme landen
- Minder vlees eten
- Alleen gekookt voedsel eten

Je mama of papa heeft onlangs een nieuwe stofzuiger gekocht en vertelt je dat deze energiezuinig is. Wat wordt hiermee bedoeld?

- De nieuwe stofzuiger was in de aanbieding
- De nieuwe stofzuiger verbruikt minder energie tijdens het stofzuigen en is daarom beter voor het milieu
- De nieuwe stofzuiger is kleiner dan de vorige

- Afsluitend filmpje

Doelpubliek

10-12jarigen

Beschrijving

Een film gemaakt voor jonge mensen die zich inzetten voor het milieu.

Maarten De Moor (www.klimaatcoach.be)

Dries Celis (www.taube-videoproductions.com)

Link

<https://vimeo.com/taubevideo/theroadtoless>

Workshops*

De workshops worden hier kort besproken, maar zijn facultatief.
Gelieve per centrum de mogelijkheden vooraf te bespreken en vast te leggen.

• Workshop 1: Mobiel van Calder

Doelpubliek

6 tot 8 jaar

Materialen lijstje

Monumentale mobiel

(Zoals in de tentoonstelling)

KLASSIKAAL (15 leerlingen)

- 15 latjes in hout van 5 mm dikte op # lengtes:
 - 1 X 40 CM
 - 1 X 28 CM
 - 4 X 18 CM
- Een grote rol kalkpapier
- Blauwe en witte dikke olie pastel (verkrijgbaar in de kunstgerief winkels of via internet)
- Nylondraad
- Schaar/leerling
- Visserstouw
- Strijkijzer en strijktafel met kranten om vlekken te voorkomen op de tafel.

Klein model

INDIVIDUEEL (per kind)

- Laat elk kind stokjes uit het bos meebrengen
- Een grote rol kalkpapier
- Blauwe en witte dikke olie pastel (verkrijgbaar in de kunstgerief winkels of via internet)
- Nylondraad
- Schaar
- Visserstouw
- Strijkijzer en strijktafel met kranten om vlekken te voorkomen op de tafel.

Werkwijze

De grote mobiel kan je als een klassikaal groepswork zien, waarbij elk kind een waterdruppel maakt maar het houtwerk overlaat aan de begeleider.

- Leg een groot stuk kalkpapier open en laat de kinderen hun blauwe pastel erop scherpen of snipperen, verspreid over het kalkpapier.
- Er mogen best wat plaatsjes zonder pastel zijn...
- Leg nu een tweede stuk kalkpapier op de versnipperde pastel en druk goed aan.
- Intussen is het strijkijzer warm en strijk je over de 2 op elkaar geplaatste kalkpapieren.
- Het resultaat is verbluffend: de oliepastel smelt en de opgewarmde pastel mengt zich door elkaar, wit en blauw.
- Nu laten harden en afkoelen.
- Teken vervolgens met de meegegeven vorm (waterdruppel) op het kalkpapier de druppeltjes en knip ze uit. Elk kind kan ook op voorhand een vormpje maken.
- Opgepast! Probeer het kalkpapier niet te openen of eraan te prutsen. Anders kraakt het pastel eruit...
- Gaatje erin met de perforator en touwtje bevestigen ... en hangen maar aan je meegebrachte stokjes of latjes.
- Klaar is kees.

- **Het werkboek/kunstboek**

Het zoeken naar prenten en documentatie in allerlei tijdschriften of kranten zet het kind ertoe aan om te reflecteren over de water- en klimaatproblematiek op vandaag. Het nodigt uit tot denken, twijfelen over wat ze doen, interactie en verbijstering. Het opent hun ogen en versterkt de bewustwording. Het werkboek wordt plakken, scheuren, zoeken en schilderen: een persoonlijk natuur/kunstboek voor later.

Doelpubliek

9 tot 12 jaar

Materialen lijstje

Prenten, tijdschriften, kranten

Lijm en schaar

Werkwijze

- Laat de oudste kinderen een oud boek meebrengen, of een oude atlas van thuis.
- De ideale tijdschriften zijn van *National Geographic*. Deze tijdschriften vind je zeker in de kringloopwinkel.
- Spaar alles een aantal weken op als je weet wanneer je 'Moving Water' gaat bezoeken.
- Laat de kinderen in de tijdschriften zoeken naar natuurelementen en dingen die slecht of goed zijn voor onze planeet. Scheur ze uit, schilder of kleur dingen erbij die beter zouden zijn en laat hun inspiratie vloeien...
- Maak er een schitterend kunstboek van en werk er elke week in de klas aan, zodat het boek een mooie verzameling is van wat het kind ervaart en zelf eraan toevoegt

Extra in de koffer

- Milieu-bordspel

Er werd door de Europese unie een bordspel ontwikkeld. ([klik hier voor de link](#))

- Van petfles tot ...

Hierbij een voorbeeld van Hypon, een uniek recyclebedrijf in Nederland dat hun uiterste best doet om de cirkel rond te houden door petflessen als grondstof te gebruiken.

Een toekomst zonder vervuiling van de atmosfeer door het verbranden van fossiele brandstoffen. Schone stranden en zeeën zonder plastic en een circulaire economie gebaseerd op recycling waarbij geen nieuw plastic op basis van aardolie meer wordt gebruikt.

Alles wat deze kinderen dragen, - handdoek, zonnebril, muts en kousen -, is gemaakt van gerecycleerde petflessen!

Paneel: Ontspanning

Water is nuttig maar ook gewoon plezant! Denk maar aan verschillende watersporten, ontspanning in de zomervakantie, strandreis, zeeklassen... Allemaal plezante dingen.

Maar sta even stil bij de gevolgen van al die drukte, de vervuiling, en denk na over hoe we het plezant kunnen houden.

Bij het bepalen van de thema's willen we de voor- en nadelen van water en ontspanning schetsen. We vertrekken vanuit een positieve benadering maar met een realistische kijk.

- Paneel

• Thema's

1

Geluidsoverlast
"Jetski"

2

Afval
"Plastic eendje"

3

Verfrissing
"Waterpret aan zee"

4

Rustverstoring
"Onrust bij het nest"

5

Zwemmen
"Zwembad naar
David Hockney"

6

Sport
"Surfer aan zee"

7

Verdwijnen ecosystemen
"Duiker in rif"

8

Toerisme
"Oostende naar
Spilliaert"

9

Transport
"Twinboats"

10

Drukte
"Drukte op het strand"

11

Watervallen
"Waterval en kind"

12

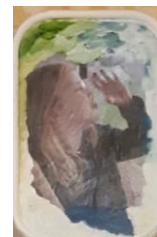
"
Verspilling
"Lopende kraan"

- Uitleg

Voordelen

3 **Verfrissing “Dorst”**

Water is verfrissend. Water is uitnodigend om te zwemmen en aangenaam om in te spelen bij warm weer. We hebben heel veel verschillende mogelijkheden om ons te verfrissen: niet alleen ons lichaam zelf bij het zwemmen, maar ook onze innerlijke verfrissing die nodig is als we dorst hebben. Dan drinken we liefst fris water of een ander drankje.

5 **Zwemmen “Zwembad naar David Hockney”**

Een echte verfrissing vinden we steeds in het zwembad, nu het warmer en warmer wordt. Lekker stoeien met onze vriendjes, duiken en baantjes zwemmen, heerlijk toch!

6 **Sport “Surfer aan zee”**

Surfen en kiten is momenteel dé topsport aan zee. Heerlijk die wind hier aan onze Noordzee, maar ook veel zuidelijker is er veel wind. Denk maar aan Spanje of Frankrijk. Daar heb je de transmontana, een stevige wind die uit de bergen naar zee waait, meestal gedurende 3 dagen. Op die momenten krioelt het van de surfers en kitters op het water. Ook bij ons is deze sport erg in trek bij jongeren!

8 **Toerisme “Oostende naar Spilliaert”**

Wat zijn wij toch verwend met al die leuke plekken waar we heen kunnen gaan: tal van plaatsen die ons iets vertellen, mooie Hanzesteden, oude middeleeuwse burchten, her en der in ons land. Ook kunstenaars die veel te vertellen hebben over hun stad vind je in onze musea. Wij bezoeken graag en dat is niet alleen fijn, maar ook zeer leerrijk. Cultuur en kunst, daar houden we van!

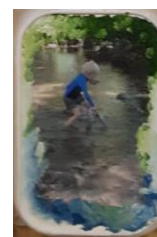
9 **Transport “Twinboats”**

Wat is het leuk om te zeilen! We gaan het water op en laten ons meevoeren met de wind. Geen vuile motors, geen lawaai... Stilte en genieten van de suizende wind om je oren. Kijken naar dolfijnen die naast je zwemmen. Horen we de meeuwen boven ons schreeuwen? Jawel, ze vliegen met ons mee...

11 **Watervallen “Waterval en kind”**

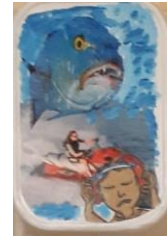
Op stap in de natuur komen we soms watervalletjes tegen. Niet aan zee natuurlijk, maar wel waar bergen of heuvels zijn. Dan stroomt het water vanuit die hoge bergen naar beneden en eenmaal in de rivier kunnen we er heerlijk spelen en pootjebaden. Of we maken dammetjes met steentjes en angespoeld hout.

Nadelen

1 **Geluidsoverlast “Jetski”**

Al eens een Jetski horen passeren op het water? Oei, daar krijg je soms hoofdpijn van. Opnieuw en opnieuw draaien ze rondjes op het water, je hoort ze van héél ver, en ze blijven uren draaien op het water. Ze verstoren iedereen en alles: mensen die willen rusten, vogels, vissen... Gewoon alles, weg ermee!

2 **Afval “Plastic eendje”**

Al eens lege blikjes zien dobberen op het water, in een rivier, gracht of meer? Heb jij al eens een blikje weggegooid waar het niet mag? Foei! Je verstoort er niet alleen de natuur mee, maar ook vogels en vissen kwetsen zich hieraan. Na een tijdje gaat het blikje roesten en valt het uiteen... Je kan niet geloven wat een eend inslikt van die rommel. In de maag stapelen die gevaarlijke dingen zich op, en kort erna sterft het eendje. Dus vanaf vandaag: geen blikjes of plastic flesjes meer in het water gooien!

4 **Rustverstoring “Onrust bij het nest”**

Er zijn tientallen watersporten. Heb je als eens gevaren met een kajak of een kano? Of al eens gevist? Langs de oevers van de rivieren leven veel verschillende watervogels. Die worden soms verstoord door een kajak of visser die zomaar het riet in vaart. Want in het broedseizoen is riet de ideale schuilplaats voor de eieren van de watervogels. Ze maken een nest van riet en takjes en leggen hun eitjes helemaal verscholen om ze te beschermen. Niet fijn als er opeens een neus van een kajak recht het nest induikt of een visser die het nest beschadigt met zijn vishaak.

7 **Verdwijnen ecosysteem “Duiker in rif”**

Wie al ooit heeft gesnorkeld of iemand kent die duikt, diep in de zee, weet hoe mooi de fauna en flora eruitziet onder water. Neem nu de prachtige riffen in Australië, of hier dichtbij de talloze prachtige baaien aan onze zuiderse kusten: die worden overspoeld door zwemmers die allemaal willen duiken of snorkelen. Echter: kijken en niet aanraken is de boodschap! Mensen willen overal aankomen, dingen meenemen naar huis. Dit kan echt niet. We nemen toch ook geen kunstwerk uit het museum mee naar huis of een strandzetel van op het strand die niet van ons is. Onder water zijn de koralen die meer en meer beschermd moeten worden ook niet van ons. Ze zijn van de zee, de mooie ongelooflijke flora die op onze planeet nog rest. We moeten ze blijven beschermen, ze behouden.

10 **Drukke/mensenmassa “Drukke op het strand”**

Naar zee gaan en spelen op het strand is superleuk, maar al eens stilgestaan welke gevolgen dit heeft bij een overdrukke badplaats? Iedereen ligt bijna op mekaar, de vissen in het water worden verstoord en als alle toeristen naar huis gaan is het strand een stortplaats met strandspullen, sigarettenpeuken, flessen of blikjes... Zo bij mekaar gepakt zitten op het strand brengt ook heibel mee: mensen vinden dit of dat van hun naaste buur en er ontstaat ruzie. En dan die lange files op de autosnelweg als iedereen terug naar huis vertrekt. Oei, al die vuile motorlucht ...

12 Verspilling “Lopende waterkraan”

Bij ons is een waterkraan heel normaal. Warm of koud water? Hopla! Maar dit is niet overal zo... Er zijn landen waar kinderen en ouders uren moeten stappen om een emmer water te halen gezien ze in hun dorp geen water hebben. Wat zijn wij toch verwend: hier draaien we gewoon de kraan open als we water nodig hebben...

En dan gebeurt het soms, in de tuin bij warm weer: de waterkraan blijft open staan om ermee te spelen; al het water loopt gewoon de tuin in zonder enig doel.

Water is kostbaar, zuiver water nog kostbaarder. We moeten heel wat ondernemen om zuiver water te bekommen zodat ieder van ons ervan kan drinken. Want zuiver water drinken is één van de meest belangrijke dingen om te overleven.

Paneel: Klimaat en weer

We gebruiken de begrippen *klimaat* en *weer* gemakkelijk door elkaar.

Je spreekt over het *weer* als je het hebt over vandaag, over nu. Elke dag kan het *weer* anders zijn. Kijk maar naar het *weer*bericht.

Je spreekt over het *klimaat* als je het hebt over een langere periode: het klimaat in de zomer of het klimaat van de vorige eeuw. Ongetwijfeld heb je al gehoord van de klimaatsverandering.

Het *klimaat* is bij ons anders dan het klimaat in het zuiden of in het noorden.

Toch even bij het verschil tussen *weer* en *klimaat* stilstaan...

- Paneel

• Thema's

1

Sneeuw
"Vriend voor even"

2

Hagel
"Ai... mijn hoofd"

3

Droogte
"Krakende grond"

4

Smelten ijskap
"Te veel water"

5

Overstromingen
"Huis onder water"

6

Hittegolf
"50 graden Celsius"

7

Tsunami
"De grote Golf
naar *Hokusa*"

8

Regen
Regen op mijn hoed

9

Motregen
"Wazig"

10

Smeltende permafrost
"Mijn huis staat scheef"

11

Wolk
"Magritte en zijn wolken"

12

Mist
"Wolkenkrabbers"

- Uitleg

Weer

1 Sneeuw "Vriend voor even"

Sneeuwmannen maken, sneeuwballen gooien, duizenden vlokken uit de lucht. Het groene gras is plots een wit tapijt. Tot de zon begint te schijnen...

2 Hagel "Ai...mijn hoofd"

Hagel kan al wat lastiger zijn, bv als je van school naar huis fietst... Dan kan die hagel serieus in je gezicht prikken, vooral als het superkoud is. Hoe komt die hagel nu zomaar naar beneden in kleine witte ijsballetjes?

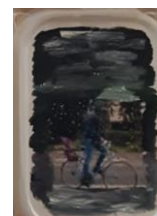
8 Regen "Regen op mijn hoed"

Regen komt soms als een lekkere verfrissing en is ook goed voor de planten en de dieren in warme periodes. Gelukkig maar, want wat zouden we doen zonder water dat uit de lucht valt?

9 Motregen "zit er mist in mijn bril"

Fietsend door de motregen. Mijn ogen knijp ik tot spleetjes. Alles is nat en ik zie niet zo goed. Wat een vervelende regen...

11 Wolk "Magritte en zijn wolken"

Een wolk zit vol waterdruppels.
Ooit al eens een wolk geschilderd?
Welk kleur heeft een wolk eigenlijk?
Welke figuren kan je zien in sommige wolken?

12 Mist "wolkenkrabbers"

De wolken hangen laag. We zien de mensen rondom ons niet goed. Gevaarlijk om te rijden met de fiets of de auto. Opletten dus! We zien bijna niks, enkel vage beelden. Felle lichten lijken gedimd. Is mist nat?

3 Droogte “Krakende grond”

Al maanden geen druppel water... Droog, droog en nog eens droog. Al het water is weg. Op de grond zien we grote kraken. Help, we willen water!

4 Ijskappen en gletsjers smelten “Help wat nu met de gletsjers?”

In Alaska kan je de mooiste ijsbergen en gletsjers vinden. Maar HELP! Die zijn zo vlug aan het smelten, jawel gewoon smelten zoals een klontje ijs dat je in de zon legt: na een paar minuten heb je nog alleen water over en geen ijsklontje meer. Dat gebeurt al tientallen jaren in Alaska. Weet je wel wat een gletsjer is? En wist je dat we ook hier in België de gevolgen gaan voelen van het smeltende water in Alaska?

5 Overstromingen “Huis onder water”

Juli 2021: ganse dorpen, pleinen en straten onder water door de zware regenval in de Ardennen. De opwarmende aarde leidt tot een stijging van de zeespiegel. Extreme overstromingen, die eens om de 100 jaar voorkomen, kunnen straks tot wel tien keer zo vaak voorkomen als de aarde zo blijft opwarmen.

6 Hittegolf “50°C”

Moet je horen... Temperatuur gemeten in Canada op 29 juni 2021: 49,5° De temperaturen liepen zo hoog op dat je bijna niet meer uit je huis kon komen zonder dat je flauwviel van de warmte... jawel bijna 50° Celsius. Vroeger gebeurde dat 1 keer in duizend jaar, maar nu zou het wel eens kunnen dat zoiets om de 5 à 10 jaar voorkomt.

7 Tsunami's “de grote golf van Hokusa”

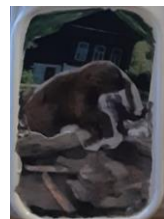
In het werk “De golf van Kanagawa” van de Japanse kunstenaar *Hokusa* zie je de grootsheid en de verwoestende kracht van een golf. Zie je ook de klauwen in de golf?

10 Smeltende permafrost “Mijn huis staat scheef”

Permafrost is een moeilijk woord voor een kind, en misschien hebben ze er nog nooit van gehoord.

De ontdooiing van de permafrost verscheurt de Noordpool. Hierdoor verzakken huizen en komen eeuwenoude mammoeten tevoorschijn. Wist je dat er ook schadelijke gassen vrijkomen die zorgen voor de opwarming van de aarde?

Paneel: Waterbehoefte voor de mens

Waarom heeft ons lichaam water nodig en waar halen we het vandaan? Mogelijke antwoorden op deze twee vragen vind je op dit paneel. Wist je dat het menselijk lichaam bestaat uit ongeveer 75% water en 25% vaste stof?

- Paneel

• Thema's

1

Kraantjeswater
"Drinkfles"

2

Tandenpoetsen
"Tandenborstel XL"

3

Hersenen
"Water in je hoofd"

4

Bronwater
"Terug naar de bron"

5

Groenten:
"Groenten op mijn kop
naar *Arcimboldo*"

6

Fruit
"Stilleven met fruit"

7

Urine
"Manneke Pis"

8

Warme maaltijd
"Eet uw water"

9

Vers fruitsap
"Goeiemorgen"

10

Bad nemen
"Meneer Proper"

11

Bloed
"Bloedrood"

12

Handen wassen
"Virussen... Daag!"

- Uitleg

Waarom heeft de mens water nodig?

1 Kraantjeswater “Drinkfles”

Naar school met onze drinkfles boordevol water. Lekker fris én gezond!
Maar waarom water uit de supermarkt? Ons kraantjeswater is heerlijk...
Dus vullen we onze drinkfles met kraantjeswater!

2 Tandenpoetsen “Tandenborstel XL”

Elke avond en morgen een XL werk. Een rode tandenborstel, of nee: een blauwe, een groene... Maakt niet uit, schrobben maar!

3 Hersenen “Water in je hoofd”

Ongelooflijk hoe het allemaal werkt: water in al onze organen, tot in de kleinste hersencellen. Wist je trouwens dat onze hersenen voor 85% uit water bestaan? Amai...

4 Bronwater “Terug naar de bron”

Zoveel bronnen, zoveel etiketten... Van diep onder de grond, gebotteld tot bij ons. Bronwater is heel gezond!

5 Groenten “Groenten op mijn kop naar Arcimboldo”

Kunstenaar *Arcimboldo* wist wel wat met groenten gedaan, wij eten ze op.
Die komkommer tjokvol water ontploft in onze mond.

6 Fruit “Stilleven met fruit”

Fruit wordt gegeven als gezond geschenkje in het ziekenhuis. Fruit staat mooi in de schaal op de tafel in huis. Vroeger zag je ze veel op schilderijen.
Stillevens noemt men dit...
Eet je ze ook graag op, die sappige appels en peren. Hoe heerlijk is dat niet?

7 **Urine “Manneke Pis”**

Ons lichaam krijgt veel water op verschillende manieren binnen: we drinken water bij het eten, voor het slapen gaan, als tussendoortje. En vergeet niet: thee of koffie is ook water! En ook een lekker frisdrankje is gemaakt van water. Maar het gaat ook weer naar buiten, gelukkig maar. Op verschillende manieren: door te plassen en te zweten.

8 **Warme maaltijd “Eet uw water”**

We drinken niet alleen water, we eten dit ook. In een simpele patat zit tot 80% water! We vergeten soms dat er in iedere hap van ons middagmaal ook water zit.

9 **Handen wassen “Virussen... Daag!”**

Iedere dag krijgen onze handen bezoek van tientallen microben. Veel wassen is de boodschap. Die vuile kleine beestjes willen we echt weg. Gelukkig hebben we proper water om onze handen te wassen.

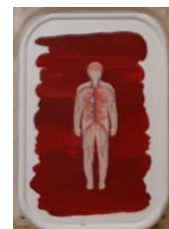
10 **Bad nemen “Meneer Proper”**

We schrobben ons helemaal proper: lekker in het bad, fris in de douche of een vlug kattenwasje? Meneer Proper kijkt vanachter het hoekje.

11 **Bloed “Bloedrood”**

Een wirwar van kanaaltjes in je lijf. Breed en fijn. Rood, roder, roodst. Een levensstroom vervoert heel belangrijke stoffen doorheen ons lichaam.

12 **Vers fruitsap “Goeiemorgen”**

Oranje appelsienen uit Spanje, lekker zoet van de gele zon. Een kleurig glaasje vol vitaminen om de dag goed te beginnen.

Paneel: Plastic soep

Plastic is gemaakt van aardolie. We gebruiken dagelijks plastic, zelfs veel meer dan je denkt! Zowat alles wat 'verpakt' is, zit in plastic: eten, boodschappen, online bestelling, speelgoed, groenten en fruit, Veel plastic wordt slechts kort gebruikt. Soms wordt iets in plastic verpakt om de levensduur te verlengen, maar ook worden producten in plastic verpakt om een product er mooier uit te laten zien.

Zeedieren en vogels zien het plastic aan voor voedsel, omdat het eruit ziet als voedsel of ruikt naar hun voedsel door de algen die zich afzetten op het plastic. Een maag vol plastic kan voor een zeedier fataal zijn.

In veel huidverzorgingsproducten zitten hele kleine stukjes plastic. Deze komen via de douche in het afvalwater terecht. En zo stroomt dit naar zee, komt het in de maag van vissen en uiteindelijk... op ons bord!

- Paneel

• Thema's

1

Klasse Kabba

2

Visje visje in het
water, visje visje in
de kom

3

Plastic op ons bord

4

Petfles gevecht

5

Zwemmen in de
plastic zee

6

De green bottle

7

Jouw lunchbox,
je tandenborstel

8

Ocean clean up

9

Plastic op ons bord

10

Vlas, linnen en
lijnzaad

11

Ook vissen eten ons
vuil!

12

Alles Bamboe

- Uitleg

Dat willen we:

1 **“Klasse Kabba”**

Wat is dat? Dé boodschappentas die we vanaf nu altijd moeten meenemen en waarmee we onze boodschappen doen: steeds opnieuw dezelfde zak!

Voila, kort en duidelijk: de Kabba met Klasse! Met een hoofdletter, want we gooien die niet weg en hij vervuult onze zee niet. Top Kabba!

6 **“De green bottle”**

Wat wil dat nu zeggen: een waterfles gemaakt van rietsuiker? Van rietsuiker? Jawel, niet van plastic, en toch ziet het er zo uit.

Neen dus! Deze fles is gemaakt van rietsuiker. Ja, echt waar...

7 **“Jouw lunchbox”**

De voorbeelden in deze doos geven ons een goed gevoel, want deze voorwerpen zijn allemaal afbreekbaar in de natuur of kunnen we blijven gebruiken. Daardoor krijgen we minder afval. Zo moet het zijn!

8 **“Ocean clean up”**

Wat een geluk dat deze mensen hun best doen om ons vuil en plastic uit de oceanen te vissen. Geen leuk werkje, al die vieze troep uit de oceaan halen, maar dankzij deze initiatieven hebben de vissen en zeevogels een betere kans om te overleven.

10 **“Van lijnzaad naar vlas en tenslotte linnen”**

Amai...wat zit er allemaal in die box? Het verhaal van het vlas tot ons hemdje (zie boek in de klimaatkoffer FLAX DNA). Vlas: een prachtig gewas dat vroeger veel werd geteeld op onze akkers, waarmee je prachtige kleren kan maken.

12 **“Allemaal in hout en bamboe!”**

Een goed en duurzaam alternatief voor al dat plastic.

Bamboeproducten zijn sterk en stevig.

Door duurzaam bamboe te gebruiken vermindert de houtkap in tropische regenwouden.

Dat willen we niet:

2 “Visje visje in het water, visje visje in de kom”

Vanaf nu gooien we niks meer in de gracht, niks meer op de weg. Want wist je dat al het water van de grachten en de riolen naar zee vloeit? Dus vervuilen we zo de zee. Niet doen dus! Goed gevonden van deze kunstenaar, die ons toont dat we moeten stoppen met vuil en plastic te laten slingeren op de stoep en in de natuur.

3 “Plastic op ons bord”

Als we naar de supermarkt gaan zien we het overal: zoveel plastic verpakking. Ook al opgemerkt? Alles is verpakt: appelsienen, koffie, melk, water, pak chocolade, kaasstukjes... Zelfs brood. Dit moet veranderen!

4 “Petfles gevecht”

Eindelijk is het zover: meer en meer plastic flessen worden gerecycleerd. Top! Kijk maar eens in de doos met HYPON erop geschreven: de kinderen op de foto dragen de leuke voorwerpen uit de doos. Alles is gemaakt van petflessen. Super eh!

5 “Zwemmen in de plastic zee”

Plastic eilanden in onze zeeën, al van gehoord? Eilanden van plastic die rond drijven van de ene kant van de wereld naar de andere kant, mee met de stroming. Vreselijk!

9 “Tien minuten wandelen langs de zee”

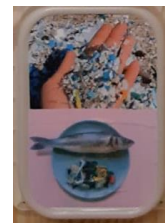
Dit verzamelde ik in 10 minuten. Schandalig toch, dit hoort thuis in de blauwe PMD-zak. Van het ingezamelde plastic worden nieuwe spullen gemaakt. Plastic dat je in de vuilbak gooit, komt jammer genoeg vaak terecht in de verbrandingsoven.

11 Ook vissen eten ons vuil!

Vreselijk toch! En wacht, vergeet niet: wat onze vissen opeten, komt eigenlijk weer op ons bord terecht als wij het visje opeten.

Dat willen we niet. Wij moeten ervoor zorgen dat plastic zoveel mogelijk verdwijnt uit ons dagelijks leven. En dat is niet eenvoudig hoor. Elke dag opnieuw je de vraag stellen: kan ik dit zonder plastic? Ja het kan, gewoon doen!

Paneel: Vervuiling

We belichten verschillende oorzaken van vervuiling. De twaalf kunstwerkjes vormen samen een reuzegrote waarschuwing. Zo krijgen we als toeschouwer een bang en beklemmend gevoel.

Het overvalt ons en we voelen ons machteloos.

Via een dialoog zoeken we uit wat we thuis zelf kunnen doen.

- Paneel

• Thema's

1

Kwik
"Het visje Kwik"

2

Olietankers
"Drijvend gevaar"

3

Auto's
"Bah!"

4

Plastic
"Stop!"

5

Industrie
"Vuile rook"

6

Algen
"Help, ik stik!"

7

Sproeistoffen
"Weg met de beestjes!"

8

Fijn stof kachels
"Stofwolk"

9

Reinigingsmiddelen
"Zeepbellen in de beek"

10

Overbemesting
"Fontein vol nitriet"

11

Kerncentrale
"Radio-NON-actief"

12

Afvalberg
"Mount EverEST"

- Uitleg

1 Kwik "Het visje Kwik"

Allesbehalve een prettig kinderboek. Niet alleen de vissen in het water zijn bedreigd. Ook de mensen en dieren die ze opeten zijn in gevaar. Wist je dat er door de verbranding van fossiele brandstoffen kwik in het milieu terecht komt?

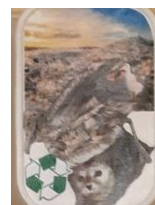
2 Olietankers "Drijvend gevaar"

Boven al het mooie leven onderaan in de zee drijven er heel wat olietankers. Wat als al die olie door een lek in het water belandt: een grote milieuramp!

3 Plastic "Stop!"

Begin bij jezelf. Ban plastic uit je huis en je leven. Verpak je lunch in een duurzame broodtrommel. En gebruik je toch nog plastic? Recycleren is de boodschap!

4 Auto's "Bah!"

Iedere morgen in de files: wolken van vieze rook. Neem je ouders mee op de fiets en laat de auto thuis: fietsen is leuk én gezond!

5 Industrie "Vuile rook"

Het blauw wordt verdrukt door grijs en zwart. Wij kijken toe, erger nog: we produceren het zelf. Onze fabrieken stoten nog altijd te veel schadelijke stoffen uit. Zuivere lucht is zo belangrijk voor onze gezondheid...

6 Algen "Help, ik stik"

Eenden zwemmen in een vijver vol algen. Op de achtergrond zie je een luchtfoto van de Franse Noordzee waar zeer giftige algen aanspoelen op het strand. De volgende dag stierven 2 lopers door de giftige dampen van rottende algen.

7 Sproeistoffen “Weg met de bestjes”

We sproeien gif op onze gewassen en groenten. Straks liggen die in de winkel en eten we ze op. Dit is écht niet gezond!
Wat dacht je van een eigen moestuin? Al eens worteltjes gezaaid?

8 Fijn stof kachels “Stofwolk”

Gezelligheid troef, lekker bij de haard, vuurtje stoken. Jammer genoeg komt er ook schadelijk fijn stof vrij bij slechte verbranding. En dat fijn stof is heel slecht voor onze longen.

9 Reinigingsmiddelen “Zeepbellen in de beek”

Reinigingsmiddelen in felle kleurtjes zorgen voor een net huis. Maar gebruik niet te veel van deze middelen want uiteindelijk komt dit alles via beken en rivieren in de zee terecht.

10 Overbemesting “Fontein vol nitriet”

Mest is heel belangrijk voor onze bodem: het zorgt ervoor dat planten en groenten rijkelijk groeien. Maar de laatste jaren zien we dat veel akkers overbemest worden. De planten kunnen de mest niet meer opnemen en de nitrieten komen in het grondwater terecht. En dat is heel schadelijk voor het milieu.

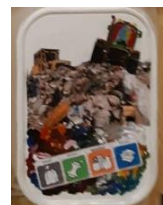
11 Kerncentrale “Radio-NON-actief”

Het geel staat voor radioactief uranium (cf. yellow cake).
Zijn kerncentrales de oplossing voor ons klimaat of net een tikkende tijdbom?
Wat denk jij?

12 Afvalberg “Mount EverEST”

Al gehoord van de Mount Everest? Inderdaad: de hoogste berg ter wereld, aan de grens tussen China en Nepal. Maar hier, dichtbij ons, maken we ook heel hoge bergen: bergen afval! Met zijn allen maken we de afvalberg steeds groter en hoger. We zullen altijd restafval produceren. Maar we moeten wel de berg kleiner maken door te recyclen en te composteren.

Paneel: Bedreiging voor dieren

Op dit paneel zie je niet rechtstreeks de problematiek, wel de magie van de (bedreigde) diersoorten die in en op het water leven. We tonen de schoonheid en we bespreken de bedreiging.

- Paneel

• Thema's

1

Koraal (opwarming zee)
"Kleur in de zee"

2

Walvis (bijvangst)
"Zwaar, zwaarder,
zwaarst"

3

Ijsbeer (smelten ijs)
"Wit gevaar"

4

Vogelbekdier (droogte)
"Uit een ei, met bek en
toch geen vogel"

5

Chileense flamingo
(lithiumwinning)
"Roze poten
in droog zand"

6

Walvishaai (toerisme)
"De grote vriendelijke
reus in vinnensoep"

7

Papegaaiduiker (minder
voedsel)
"De vliegende clown van
de zee"

8

Caribisch doktersvis
(vangst voor aquaria)
"Naast Nemo"

9

Kraanvogels (verkleinen
habitat)
"Grus Grus"

10

Pinguïns (olievervuiling)
"De zwartwitbrigade"

11

"Zeeschildpad (plastic)
"Plastic
(schildpadden)soep"

12

Plankton (verzuring van
de zee) "De longen van
de zee"

- Uitleg

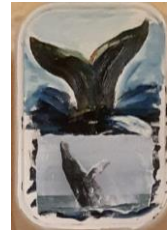
1 **Koraal (opwarming zee) “Kleur in de zee?”**

De aarde warmt op en ondertussen verdwijnen de mooie kleuren van het koraal in de riffen.

2 **Walvis (bijvangst) “Zwaar, zwaarder, zwaarst”**

De zee ligt vol met spooknetten. Dit zijn netten die losgeraakt zijn of verloren na het vissen. De grootste zoogdieren op aarde, de walvissen, geraken erin verstrikt en sterven.

3 **Ijsbeer (smelten ijs) “Wit gevaar”**

Het grootste roofdier op aarde leeft op het ijs. In rap tempo verdwijnt het ijs en smelt het jachtgebied van de ijsbeer.

4 **Vogelbekdier (droogte) “Uit een ei, met een bek, en toch geen vogel”**

Door de droogte veranderen de rivieren. Deze rare snuiter, het enige zoogdier met een snavel, heeft veel water nodig om te overleven.

5 **Chileense flamingo (lithiumwinning) “Roze poten in droog zand”**

Batterij voor de laptop, batterij voor de elektrische fiets, batterij voor de auto, batterij voor de smartphone... Momenteel hebben we voor deze technologie lithium nodig. Lithiumwinning brengt ernstige schade toe aan onze ecosystemen.

6 **Walvishaai (toerisme) “De grote vriendelijke reus in vinnensoep”**

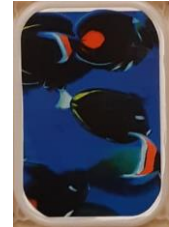
De grootste vis ter wereld, de walvishaai, eet plankton (geen mensen). Snorkelaars gaan op zoek naar deze dieren en zwemmen mee. Die toeristen verstoren hun jachtgebied en jagen de prooien weg van de walvishaai. Geen eten = geen leven.

- 7** **Papegaaiduiker (minder voedsel) “De vliegende clown van de zee”**
Meer stormen, olie op zee, opwarmen van de zee: dit alles zorgt ervoor dat er steeds minder voedsel is voor deze clown van de zee.

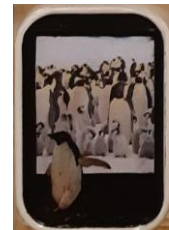
- 8** **Caribisch doktersvis (vangst voor aquaria) “Naast Nemo”**
Mooi hé, zo’n vis in een aquarium. Maar wist je: deze mooie vissen worden uit de zee gehaald om de mens de plezieren. Van de oceaan in het aquarium... Oei!

- 9** **Kraanvogels (verkleinen habitat) “Grus Grus”**
We willen meer en meer groenten en gewassen telen. Maar daarvoor is er meer landbouwgrond nodig. De landbouw neemt vochtige broedplaatsen af van de kraanvogels (in latijn: Grus Grus).

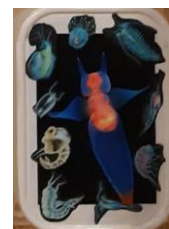
- 10** **Pinguïns (olievervuiling) “De zwartwitbrigade”**
Pinguïns die door olie vervuild worden, kunnen niet meer zwemmen omdat hun ‘duikerspak’ niet meer waterdicht is. En als ze toch zwemmen op zoek naar voedsel, koelen ze zo snel af dat ze sterven...

- 11** **Zeeschildpad (plastic) “plastic (schildpadden) soep”**
Ik zwem, ik slik, ik stik. Wat voor de schildpad een lekker hapje lijkt, blijkt een giftig plastic snoepje te zijn. Bovendien geraken ze vast in achtergebleven netten.

- 12** **Plankton (verzuring van de zee) “de longen van de zee”**
Bij de verbranding van fossiele brandstof komt er heel veel CO2 vrij. Zowat 30 % hiervan komt in onze oceanen terecht en daardoor verzuurt de zee. Zuur water, vind jij dit lekker? Bah... Vissen en plankton ook niet! Zuur water breekt het kalkskelet van het plankton af.

Paneel: Toekomst

We staan voor grote uitdagingen in de toekomst. Elke dag verschijnen onheilspellende berichten in de krant en het journaal over de waterproblematiek. We moeten onze ogen openen voor de echte realiteit. Anderzijds is het belangrijk dat kinderen blijven geloven in hun toekomst. Een positieve toekomst zal een inspanning vergen van iedereen.

We belichten zes thema's met telkens twee scenario's: hoe we het willen en hoe we het *niet* willen. De kinderen zoeken de twee scenario's op de panelen en verbinden die met het oranje visserstouw (zit bij het pakket).

- Paneel

• Thema's

1

Plastic soep
"Plastic soep is troep"

2

Voldoende drinkwater
"Santé"

3

Biotopen behouden
"Dieren in de boom"

4

Ocean Clean up
"Uitgevist"

5

Voldoende water in
conflictgebieden
"Oef!"

6

Te weinig grondwater
"Rode kraan"

7

Genoeg grondwater
"Blauwe kraan"

8

Tekort aan drinkwater
"Zilt"

9

Forse stijging zeeniveau
"De zee in mijn tuin"

10

Watertekort in
conflictgebieden
"Help!"

11

Biotopen verdwijnen
"Beestjes vermist"

12

Stijging zeeniveau onder
de controle
"Hoofd boven water"

- Uitleg

PLASTIC

We zien het zo voor ons: afval, afval, afval... Overal, op het land, in ons water. Tijd voor actie!

Gelukkig hebben we de Ocean Clean up en initiatieven die ervoor zorgen dat het plastic uit het water wordt opgeruimd. Ze zijn een inspiratiebron.

1 Plastic soep "Plastic soep is troep"

4 Ocean Clean up "Uitgevist"

ONTZILTEN

Wist je dat je zeewater kan omzetten naar drinkwater? Men doet dit met een ontziltingsinstallatie: een eenvoudig systeem dat zeewater drinkbaar maakt door het zout eruit te halen.

2 Voldoende drinkwater "Santé"

8 Tekort aan drinkwater "Zilt"

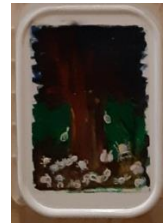
BIOTOPEN

Water is ontzettend belangrijk voor alles wat er leeft op aarde. Veranderingen in de beschikbaarheid van water heeft een invloed op de aanwezigheid van de dieren en planten die er leven: sommige soorten verdwijnen en het evenwicht in de natuur komt in het gedrang. Kiezen we voor een groene boom vol leven of stevenen we af op een dorre planeet?

3 Biotopen behouden “Dieren in de boom”

11 Biotopen verdwijnen “Beestjes vermist!”

CONFLICTEN

Duizenden vluchtelingen, jong en oud, vluchten omwille van oorlog, politieke kwesties, ondraaglijke levensomstandigheden... Maar wist je dat water ook één van de redenen is (door droogte, tekort aan zuiver water...) waarom mensen vluchten?

We kiezen voor het iconisch beeld van een gekend speelgoedventje die de problematiek dichterbij het kind brengt.

5 Voldoende water in conflictgebieden “Oef!”

10 Watertekort in conflictgebieden “Help!”

GRONDWATER

We gaan vaak te kwistig om met ons leidingwater. Grondwater vormt een belangrijk aandeel van het leidingwater. Tegenwoordig is de grondwatervoorraad kritiek laag. De natuur heeft grondwater nodig en komt dus weer eens in gevaar.

We moeten vaker de kraan dichtdraaien en enkel opendraaien als we het echt nodig hebben. Water is een kostbaar goed!

6 Te weinig grondwater "Rode kraan"

7 Genoeg grondwater "Blauwe kraan"

ZEENIVEAU

Het probleem is ondertussen gekend: de vraag is niet meer *of* het zeeniveau zal stijgen, maar *hoeveel* het zal stijgen. Wetenschappers zoeken naar mogelijke oplossingen en politici beslissen wat er uiteindelijk zal gebeuren. Iedereen moet aan hetzelfde zeil trekken en zijn verantwoordelijkheid nemen, jong en oud.

9 Forse stijging zeeniveau "De zee in mijn tuin"

12 Stijging zeeniveau onder de controle "Hoofd boven water"

Paneel: De kleine activist

In alle vorige panelen hebben we thema's getoond die te maken hebben met water, milieu en klimaat. Heel wat kunstenaars vinden dit ook een belangrijk thema.

In dit paneel nodigen we jullie uit om de onderwerpen die jullie belangrijk vinden zelf naar voor te brengen. Bij elk postkaartje van enkele geselecteerde kunstenaar krijg je een aantal tips om zelf aan de slag te gaan.

Maak jullie eigen protestkaart. In de onderste rij vind je lege postkaartjes en potloden. Go!

• Thema's

1
"I want change"
Banksy

2
"Support"
Lorenzo Quinn

3
"I want change"
Banksy

4
"Don't make us history"
Polar Bear

5
"Greta Thunberg"
Jody Thomas

6
"I don't believe
in global warming"
Banksy

7
"Skyscraper"
StudioKCA

8
Postbus

9
"Balance"
Jennifer Chaparro

10
Blanco
Postkaarten

11
Blanco
Postkaarten

12
Blanco
Postkaarten

- Uitleg

1 Politicians discussing global warming

Isaac Cordal

2 Support

Lorenzo Quinn

3 I want change

Banksy

4 Don't make us history

Polar Bear

5 Greta Thunberg

Jody Thomas

6 I don't believe in global warming

Banksy

7 Skyscraper

StudioKCA

8 Postbus

Post hier de zelfgemaakte actiekaarten.

9 Balance

Jennifer Chaparro

10 Blanco actiekaarten

Maak zelf een actiekaart!

11

12

Bijlage: Diploma

Het centrum bezorgt je de nodige diploma's.

DIPLOMA

Walter
Rini

MOVING WINTER ON

DIPLOMA

Naam

Datum

Stempel

TOUR

MOVING WATER ON TOUR

